

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

Changemaker-nuorisoverkosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi. Me Changemaker-verkostossa uskomme, että ainut tapa torjua ilmastonmuutosta ja sen aiheuttamia ongelmia, on vahvan ilmastolainsäädännön kautta, ei pistämällä vastuuta ilmastovastuullisesta elämästä yksilöiden harteille.

Luonnos uudesta ilmastolaista on selkeä askel kohti konkreettisia lainsäädännöllisiä toimia ja näemme sen siksi hyvänä asiana. Uskomme, että ilmastonmuutoksen kaltaisen kriisin edessä on mahdollista tehdä vielä paljon vahvaa ilmastolainsäädäntöä, joka velvoittaa voimakkaisiin toimiin ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

Changemaker-verkosto on tyytyväinen lain asettamasta hiilineutraaliustavoitteesta vuodelle 2035. Hiilineutraaliustavoitteen tulee ohjata kaikkia politiikkatoimia tulevaisuudessa ja toimia raamina, jonka rajoissa kaikki muut päätökset tehdään. Ilmastonäkökulman tulee olla esillä kaikessa päätöksenteossa ja ilmastolain tulee toimia esteenä sellaiselle lainsäädännölle, joka haittaa hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Lain lähtökohdat ovat hyvät ja toivomme siltä velvoittavuutta, jotta sen toimeenpanolla olisi konkreettisia vaikutuksia ilmastolainsäädäntöön.

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämisvelvoite (5 §)

Lain tulee olla tässä kohdin paljon velvoittavampi. Ei riitä, että kunnalliset ja valtion viranomaiset edistävät lain tavoitteita ”mahdollisuuksien mukaan”, vaan kyseessä on oltava velvoite. Changemaker-verkosto jakaa huolen, että uusi ilmastolaki jää vain puheen tasolle, mikäli se ei sisällä viranomaisia ja muita tahoja velvoittavia pykäläiä.

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

Maankäyttösektorin sisällyttäminen uuteen ilmastolakiin on merkittävää, sillä sen vaikutukset eivät ylety vain ilmastomuutoksen torjuntaan, vaan myös luonnon monimuotoisuuden suojeluun. Pidämme tätä pykälää merkittävänä askelena kohti kokonaisvaltaista ilmastolakia.

Arvostamme myös pykälässä 13 esitettyä veloitetta, jossa suuri yleisö voisi vaikuttaa ilmastopolitiikan suunnitteluun. Toivomme, että jo lakia valmisteltaessa mietitään niitä konkreettisia tapoja, joilla tämä osallistuminen on mahdollista, jotta kansalaisten mielipide ilmastopolitiikan linjauksista ei tule vain kuulluksi, vaan sillä on aidosti mahdollisuus vaikuttaa ilmastopolitiikan käytäntöön.

Erytisen tärkeänä koemme nuorten kuulemisen ilmastopolitiikan suunnittelussa. Valtioneuvoston tulee asettaa nuorista koostuva ja riippumaton nuorten elin ilmastopolitiikan suunnittelun ja sitä koskevan päätöksenteon tueksi. Lakiin on kirjattava nuorten elimelle kuulemisvelvollisuus ja kommentointioikeus aina kun lain piiriin kuuluvia tavoitteita tai mittareita asetetaan ja niistä raportoidaan sekä silloin, kun lakia päivitetään.

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

-

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

Changemaker-verkosto on tyytyväinen, että saamelaisten ääntä halutaan kuulla ilmastomuutoksen torjunnassa. Alkuperäiskansat ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ilmastomuutoksen edessä ja on siksi tärkeää, että heidän oikeutensa otetaan huomioon ilmastolainsäädännössä.

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

-

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

-

Muita huomioita

-

Uusisilta Matias
Changemaker